Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

34 997	Regels inzake een uniform experiment met teelt en verkoop van hennep en hasjiesj voor recreatief gebruik in een gesloten coffeeshopketen (Wet experiment gesloten coffeeshopketen)
34 775	Nota over de toestand van 's Rijks financiën
AA[1]	**VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG** Vastgesteld 10 november 2026

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid[2] heeft schriftelijk overleg gevoerd met de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over **uitkomsten van het onderzoek 'Experiment gesloten coffeeshopketen: eerste vervolgmeting 2025'.** Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 20 oktober 2026.
- De antwoordbrief van 9 november 2026.

De griffier van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,

De Graag

[1] De letters AA hebben alleen betrekking op 34 997.

[2] Samenstelling:
Beukering (Fractie-Beukering), Bezaan (PVV), Van Bijsterveld (JA21), Croll (D66), Dittrich (D66) (voorzitter), Doornhof (CDA), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Hartog (Volt), Janssen (SP), Kluit (PRO), Lievense (BBB), Van der Linden (VVD), Marquart Scholtz (BBB) (ondervoorzitter), Martens (PRO), Meijer (VVD), Nicolaï (PvdD), Van den Oetelaar (FVD), Ramsodit (PRO), Recourt (PRO), Van Rooijen (50PLUS), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Schalk (SGP), Talsma (ChristenUnie), Van Toorenburg (CDA), Veldhoen (PRO), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Vogels (VVD), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de minister van Justitie en Veiligheid

Den Haag, 20 oktober 2026

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 9 september 2026,[3] mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de uitkomsten van het onderzoek 'Experiment gesloten coffeeshopketen: eerste vervolgmeting 2025'. De leden van de fracties van **D66**, **PVV** en **SGP** hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie steunen het experiment gesloten coffeeshopketen als een zorgvuldige stap naar een gereguleerde en beter controleerbare cannabismarkt. De eerste signalen zijn positief: de ervaringen van betrokkenen binnen de keten en van consumenten zijn overwegend positief. De leden zijn positief over deze eerste ervaringen en hebben, met het oog op een zorgvuldige voortzetting en verdere ontwikkeling van het experiment, nog enkele vragen.

Eerste ervaringen en voortgang

Betrokkenen geven aan dat er meer overleg is tussen gemeenten, coffeeshophouders, telers en toezichthouders en dat er beter zicht is op de herkomst van cannabis.[4] De leden van de D66-fractie zien dit als waardevolle winst van de gesloten keten. Hoe wilt u deze goede praktijken vasthouden en verder versterken, ook met het oog op de periode na het experiment? U meldt daarnaast dat de opstartproblemen met het beperkte aanbod en het track-and-tracesysteem inmiddels grotendeels zijn opgelost.[5] Welke verdere verbeteringen zijn voorzien voor telers en coffeeshophouders om de gesloten keten zo goed mogelijk te laten functioneren?

Aanbod en kwaliteit

De leden van de D66-fractie constateren dat het aanbod in coffeeshops in de interventiegemeenten diverser is geworden, onder meer door de introductie van edibles, vapes en concentraten.[6] Tegelijkertijd geven betrokkenen aan dat het gereguleerde hasjaanbod qua type en kwaliteit nog niet altijd aansluit bij de bestaande voorkeuren van consumenten.[7] Welke mogelijkheden ziet u om het gereguleerde aanbod de komende periode verder te verbeteren en beter te laten aansluiten bij de vraag van consumenten? Welke rol kunnen telers en coffeeshophouders hierbij spelen?

Volksgezondheid en preventie

De leden van de D66-fractie zijn positief dat het onderzoek geen significante toename laat zien van de gebruiksfrequentie of van het aandeel bezoekers met een verhoogd risico op problematisch gebruik.[8] Zij zien in de gesloten keten juist een kans om gezondheid en preventie beter te waarborgen. Betrokkenen geven aan behoefte te hebben aan duidelijkere landelijke richtlijnen voor onder meer edibles, vapes en concentraten.[9] Hoe ziet de planning eruit voor de aanpassing van de bijsluiter en het extra onderzoek van het Trimbos-instituut? Op welke wijze kan binnen de gesloten keten extra aandacht worden besteed aan het informeren van gebruikers, en met name jongvolwassenen en andere kwetsbare groepen, over dosering en risico's?

Illegale markt

Een van de doelen van het experiment is het terugdringen van de illegale markt. Het rapport laat zien dat de illegale markt nog steeds een rol speelt, onder meer vanwege de lagere prijs en de

[3] *Kamerstukken I* 2025/26, 34.997 / 34.775, Z.
[4] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iii.
[5] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iii.
[6] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iv.
[7] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iv-v.
[8] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. 40.
[9] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iii.

mogelijkheid om grotere hoeveelheden te kopen. De hoeveelheid hasj per illegale transactie is in interventiegemeenten toegenomen, terwijl de prijs van wiet in coffeeshops is gedaald.[10] De leden van de D66-fractie begrijpen dat op basis van deze eerste vervolgmeting nog geen definitieve conclusies kunnen worden getrokken. Welke ontwikkelingen ziet u als het gaat om de aantrekkelijkheid van het gereguleerde aanbod ten opzichte van de illegale markt? Welke mogelijkheden ziet u om de gereguleerde keten de komende periode verder te versterken, zodat deze voor consumenten een aantrekkelijk en betrouwbaar alternatief vormt? Welke rol speelt handhaving bij het tegengaan van illegale verkoop en hoe ontwikkelt deze zich sinds de start van de experimenteerfase?

Regelgeving, uitvoering en continuïteit

Betrokkenen geven aan dat er in de uitvoering nog vragen zijn over regelgeving, bijvoorbeeld rond verpakking en productinformatie. Ook is het soms onduidelijk welke instantie waarvoor verantwoordelijk is bij toezicht en handhaving.[11] Hoe wilt u zorgen voor eenduidige regels en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende betrokken instanties?

Verder wijzen betrokkenen op onzekerheid over de duur en de toekomst van het experiment, wat hun bereidheid om te investeren kan beïnvloeden.[12] Welke duidelijkheid kunt u telers en coffeeshophouders op korte termijn bieden over de verdere ontwikkeling en toekomst van de gesloten keten?

Leefbaarheid, veiligheid en openbare orde

De leden van de D66-fractie constateren dat de leefbaarheid en veiligheid rondom coffeeshops overwegend positief worden beoordeeld en dat er vooralsnog geen duidelijke veranderingen in cannabisgerelateerde criminaliteit of overlast zijn die eenduidig aan het experiment kunnen worden toegeschreven. Tegelijkertijd wordt in interventiegemeenten iets vaker mogelijke overlast gesignaleerd.[13] Hoe duidt u deze ontwikkeling? Op welke wijze worden leefbaarheid, veiligheid en eventuele overlast in de komende vervolgmetingen verder gevolgd?

Beoordeling en toekomst van het experiment

U geeft aan geen kritieke prestatie-indicatoren te hanteren, omdat dit geen recht zou doen aan de complexiteit en onvoorspelbaarheid van het experiment.[14] De leden van de D66-fractie begrijpen die redenering, maar vragen hoe dan wel wordt bepaald of het experiment geslaagd is. Welke criteria en uitkomsten hanteert u bij het uiteindelijke oordeel over het experiment? Welke uitkomsten van de komende vervolgmetingen zullen daarbij voor u van bijzonder belang zijn?

Het experiment is nadrukkelijk bedoeld om nieuwe inzichten te creëren voor het Nederlandse cannabisbeleid. Welke lessen uit deze eerste vervolgmeting ziet u nu al als waardevol voor de verdere ontwikkeling van de gesloten keten? Op welke wijze worden deze lessen benut bij de komende vervolgmetingen en bij de uiteindelijke keuze over de toekomst van het Nederlandse cannabisbeleid?

Vragen en opmerkingen van de fractie van PVV
De leden van de fractie van de PVV hebben de volgende vragen.

Tijdpad van eindevaluatie en besluitvorming: welke planning geldt?
Eerder schreef u dat circa 2,5 jaar na het begin van de experimenteerfase wordt gestart met de evaluatie.[15] De factsheet stelt dat ongeveer 3,5 jaar na het begin van de experimenteerfase de evaluatie plaatsvindt, een eindverslag van de begeleidings- en evaluatiecommissie in juli 2028 komt

[10] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. v-vi.
[11] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iii-iv.
[12] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iv.
[13] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. v.
[14] *Kamerstukken I* 2025/26, 34.997 / 34.775, Z, p. 3.
[15] *Kamerstukken I* 2024/25, 34.997 / 34.775, X, p. 5.

en een kabinetsstandpunt in de herfst van 2028 naar de Kamer zal worden gestuurd.[16] In het commissiedebat van 12 maart 2026 sprak de minister van een "*eindoordeel gezamenlijk in 2029*".[17] De experimenteerfase loopt tot 7 april 2029; volgens uw brief vindt de vierde meting (T4) plaats ná het experiment.[18]

De fractieleden van de PVV vragen of u één sluitende planning kunt geven. Kunt u daarbij aangeven welke metingen (T2, T3, T4) in het eindverslag van juli 2028 zijn verwerkt, of het kabinetsstandpunt wordt genomen zonder de resultaten van T3 en T4, en wanneer de toezegging aan de Eerste Kamer naar uw oordeel volledig is voldaan?[19]

Vooraf vastgelegde beoordelingscriteria en de zeggingskracht van het onderzoek
De onderzoekers wijzen zelf op "*het ontbreken van randomisatie en mogelijke verschillen tussen gemeenten*" en op "*het verkennend karakter*" van de resultaten.[20] In januari 2025 is de onderzoeksopzet (quasi-experimenteel) beschreven, maar daarbij werd niet beschreven welke uitkomst als succes of mislukking zou gelden. Wordt beoogd dat het experiment een toetsbare uitkomst kan opleveren, of luidt de conclusie dat het vooral een kwestie van interpretatie wordt. Het antwoord in de Tweede Kamer bleef algemeen. Op de vraag welke meetbare resultaten bepalen of de proef geslaagd is, antwoordde de minister dat onderzoekers "*met een hele lijst parameters*" werken en dat het eindoordeel gaat over "*nadere opvolging of uitfasering.*"[21]

Zijn er vooraf criteria of drempelwaarden vastgelegd per doel (volksgezondheid, criminaliteit, openbare orde, veiligheid) waaraan het experiment wordt afgemeten? Zo ja, welke en waar zijn die vastgelegd? Zo nee, hoe wordt voorkomen dat de criteria achteraf worden gekozen?

Hoe groot is de statistische zeggingskracht van een vergelijking tussen tien interventiegemeenten en tien vergelijkingsgemeenten die niet willekeurig zijn ingedeeld, en welke effecten kunnen daarmee realistisch wel en niet worden aangetoond?

Hoe wordt omgegaan met effecten van de voorbereidings- en overgangsfase (sinds december 2023 in Breda en Tilburg) die de nulmeting kunnen hebben beïnvloed?

De illegale markt: wordt het kerndoel gemeten?
Het verdrijven van criminaliteit uit de aanvoer naar coffeeshops is een hoofddoel van het experiment. Juist op dit punt zijn de eerste signalen ongunstig en de meetmethode kwetsbaar. Doel: Zicht krijgen op de vraag of het experiment de illegale aanvoer werkelijk terugdringt, en hoe betrouwbaar dat wordt gemeten. De rapportage stelt dat de illegale markt "*actief*" blijft, vooral vanwege "*de lagere prijs en een gunstige prijs-kwaliteitverhouding*".[22] U geeft aan dat er "*nog ontzettend veel illegale productie*" is.[23]

Welk deel van de cannabisconsumptie in de interventiegemeenten wordt naar schatting via de gereguleerde keten afgezet, en hoe is dat berekend?

In hoeverre is de online (crowdsourcing-)enquête over illegale aankopen representatief, en hoe wordt selectie van respondenten gecorrigeerd?

Wat is het gemeten prijsverschil tussen gereguleerde en illegale wiet en hasj, en wat is de verklaring voor de gestegen hasjprijs en de grotere hoeveelheid hasj per illegale transactie in de interventiegemeenten?

---

[16] Factsheet: Onderzoek Experiment gesloten coffeeshopketen.
[17] *Kamerstukken II*, 2025/26, 24 077, nr. 569.
[18] *Kamerstukken I* 2025/26, 34.997 / 34.775, Z, p. 1.
[19] Toezegging T02490.
[20] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. ii-iii.
[21] *Kamerstukken II*, 2025/26, 24 077, nr. 569, p. 26.
[22] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. v.
[23] *Kamerstukken II*, 2025/26, 24 077, nr. 569, p. 25.

Welke rol speelt de door coffeeshophouders en u genoemde lagere kwaliteit van gereguleerde hasj, en welke maatregelen zijn daarop genomen?

Criminaliteit, ondermijning, toezicht en handhaving in de keten
De handhaafbaarheid van een gesloten keten hangt af van toezicht op telers en coffeeshops. Uw brief bevat daarover geen cijfers. Doel: Beoordelen of de gesloten keten in de praktijk daadwerkelijk gesloten en handhaafbaar is.

Wat laten de politiegegevens zien over drugsgerelateerde incidenten, ondermijning en illegale teelt in interventie- en vergelijkingsgemeenten, en welke beperkingen hebben die gegevens?

Hoeveel inspecties heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid sinds 7 april 2025 bij aangewezen telers uitgevoerd, hoeveel overtredingen zijn vastgesteld en welke handhavingsmaatregelen zijn genomen?

Zijn er signalen van criminele infiltratie, weglekken van gereguleerde productie naar het illegale circuit, of van niet-gereguleerd aanbod in coffeeshops in de interventiegemeenten? Hoe wordt dat via het track-and-tracesysteem en door burgemeesters gecontroleerd, en met welke uitkomst?

Het track-and-tracesysteem werd als ingewikkeld en tijdrovend ervaren. Is het systeem nu sluitend genoeg om handhaving op te baseren?

Juridische situatie na afloop van het experiment
Er dreigt een juridisch gat te ontstaan tussen het einde van het experiment, het kabinetsstandpunt en een eventueel vervolg, met gevolgen voor telers, gemeenten en handhaving.

Op welk moment vervalt de Wet experiment gesloten coffeeshopketen precies (is dat vier jaar en zes maanden na het in artikel 4, eerste lid, bedoelde tijdstip?), en welke verlenging is bij algemene maatregel van bestuur mogelijk?

Wat gebeurt er in de afbouwfase met de aangewezen telers, hun voorraden en investeringen, en met de coffeeshops in de interventiegemeenten? Betekent terugkeer naar het gedoogbeleid dat die coffeeshops weer op illegale aanvoer zijn aangewezen?

Als het kabinet in 2028 of 2029 kiest voor ‘nadere opvolging’: welk wetgevingstraject is dan nodig, hoeveel tijd kost dat (inclusief advies Raad van State en behandeling in beide Kamers), en hoe wordt voorkomen dat de wet vervalt voordat een eventuele opvolgingswet is behandeld?

Vragen en opmerkingen van de fractie van SGP
Het valt de fractieleden van de SGP op dat uit de tussenrapportage blijkt dat er nauwelijks verschil is tussen de interventiegemeenten en de vergelijkingsgemeenten als het gaat om de criminaliteit, veiligheid en leefbaarheid.[24] Bij de interventiegemeenten is het aantal meldingen van overlast wel toegenomen. Daarnaast blijkt niet dat het legale aanbod grote impact heeft op de beschikbaarheid en afname van het illegale aanbod, behalve dat de afname van illegale drugs juist in interventiegemeenten is toegenomen. Enkele positieve trends hebben met name te maken met het grotere aanbod van soorten cannabis, een lagere prijs van bepaalde soorten wiet en meer zicht op de herkomst en de logistieke keten van deze producten.[25]

Tonen deze resultaten de gewenste effecten die met dit experiment worden beoogd?

[24] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. vi, 115.
[25] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. 145-150.

De belangrijke verschillen zijn zichtbaar in het productaanbod, de productprijs en het inzicht in de keten van de wietproductie en afzet. Het aantrekkelijker en toegankelijker maken van wiet is, naar de mening van deze leden, geen kerntaak van de overheid.

Hoe beoordeelt u de proportionaliteit van dit experiment in relatie tot de oorspronkelijke beleidsdoelen?

Acht u dat doel nog haalbaar op basis van de gegevens uit de tussenrapportage?

Welke criteria hanteert u om vast te stellen dat het experiment daadwerkelijk zin heeft?

Hoe verhouden de toezichtscapaciteit, handhavingscapaciteit en de daarbij horende kosten zich tot het doel van dit experiment? Hoe beargumenteert u dat de meerwaarde groter is dan de kosten?

Kunt u op basis van deze resultaten reflecteren op de toegevoegde waarde van het experiment en kunt u onderbouwen waarom voortzetting van dit experiment gerechtvaardigd is, nu er geen overtuigende verbetering zichtbaar is op het gebied van criminaliteitsbestrijding, veiligheid, leefbaarheid en de volksgezondheid?

Overweegt u om het experiment, vanwege de zeer magere resultaten, te stoppen?

Ziet u mogelijkheden om de middelen die worden geïnvesteerd in dit experiment buiten dit experiment effectiever en doelmatiger te besteden in het verbeteren van criminaliteitsbestrijding, veiligheid, leefbaarheid en de volksgezondheid?

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk **over vier werken.**

Een gelijkluidende brief zal verstuurd worden aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Mr. B.O. Dittrich
Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 november 2026

Bij brief van 20 oktober 2026 (kenmerk 182785) hebben de leden van de fracties D66, PVV en SGP van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid vragen gesteld over onze brief van 9 september 2026, over de uitkomsten van het onderzoek 'Experiment gesloten coffeeshopketen: eerste vervolg-meting 2025'.

Hieronder treft u de beantwoording van de vragen.

(1) Hoe wilt u deze goede praktijken vasthouden en verder versterken, ook met het oog op de periode na het experiment?

Er is goed contact met onder meer de deelnemende gemeenten en de signalen die afkomstig zijn van alle betrokkenen (coffeeshophouders, telers, toezichthouders en opsporingsdiensten) worden nadrukkelijk meegenomen in de verdere inrichting en bijsturing van het experiment. Daarnaast zijn deze betrokkenen een belangrijke bron voor de onafhankelijke periodieke evaluaties op basis waarvan het kabinet een zorgvuldige afweging zal maken over de toekomst van het cannabisbeleid.

(2) U meldt daarnaast dat de opstartproblemen met het beperkte aanbod en het track-and-tracesysteem inmiddels grotendeels zijn opgelost.[26] Welke verdere verbeteringen zijn voorzien voor telers en coffeeshophouders om de gesloten keten zo goed mogelijk te laten functioneren?

Het afgelopen jaar zijn er diverse functionele wijzigingen doorgevoerd om het proces van zowel de teler als de coffeeshop te optimaliseren. Het kabinet ziet de grootste verbetering in de API-koppeling van de track & trace. Dat is de verbinding tussen verschillende softwaresystemen. Die is doorontwikkeld en gestabiliseerd. Meer coffeeshops en telers zijn inmiddels daarop aangesloten, waardoor zij rechtstreeks met hun eigen bedrijfssoftware kunnen registreren en verwerken. Dit vermindert dubbel werk en verkleint de kans op invoerfouten.
Daarnaast wordt momenteel overgestapt op een vernieuwde technische omgeving (Jubit3). De verwachting is dat track & trace daardoor nog beter presteert en dat de kleine haperingen die nu soms voorkomen, niet langer zullen optreden.

(3) Welke mogelijkheden ziet u om het gereguleerde aanbod de komende periode verder te verbeteren en beter te laten aansluiten bij de vraag van consumenten? Welke rol kunnen telers en coffeeshophouders hierbij spelen?

Het kabinet heeft geen rol in de nieuwe cannabismarkt die ontstaat binnen dit experiment. Het is een bewuste keuze geweest om het aan de telers en coffeeshophouders te laten om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Zij hebben immers de ervaring en expertise om te bepalen welk aanbod aansluit bij de vraag van consumenten. Het kabinet speelt hierin geen rol. Wel blijkt uit de eerste vervolgmeting dat veel problemen die aan het begin van het experiment zijn gesignaleerd (zoals beperkte beschikbaarheid van hasjiesj) in de maanden daarna (deels) zijn opgelost. De productie van telers is steeds meer op gang gekomen, waardoor de zorgen over beperking in het aanbod zijn verminderd.

(4) Hoe ziet de planning eruit voor de aanpassing van de bijsluiter en het extra onderzoek van het Trimbos-instituut?

[26] Onderzoek Experiment Gesloten Coffeeshopketen: Rapportage eerste vervolgmeting 2025, p. iii.

Voor het einde van dit jaar zal het Trimbos-instituut een literatuurstudie opleveren naar hoog-THC houdende producten. In 2027 zal er een gebruikersonderzoek worden uitgevoerd naar consumenten die deze hoog-THC houdende producten gebruiken.

Verder is het kabinet bezig met de voorbereiding om begin volgend jaar de Regeling experiment gesloten coffeeshopketen te wijzigen en daarmee ook de bijsluiter.[27] Het voornemen is om met deze wijziging in de bijsluiter informatie op te nemen over het gemiddelde THC-percentage, zodat consumenten kunnen zien of ze een product kopen met een hoog THC-percentage.

(5) Op welke wijze kan binnen de gesloten keten extra aandacht worden besteed aan het informeren van gebruikers, en met name jongvolwassenen en andere kwetsbare groepen, over dosering en risico's?

Het experiment biedt extra mogelijkheden voor preventie met betrekking tot het gebruik van cannabis. Voor consumenten zit bij ieder product een bijsluiter met informatie over de effecten en risico's van cannabisgebruik. Daar staan ook tips in om risico's te beperken en hulp te vinden. Verder is het voor coffeeshops in de experimentgemeenten verplicht om hun personeel te scholen in het geven van voorlichting over gebruik en risico's en verwijzen bij problematisch gebruik. Zij dienen ook voorlichtingsmateriaal over gebruik en risico's aanwezig te hebben.
Bovendien zijn er eisen aan de kwaliteit van cannabis in de keten van het experiment, met het oog op het beperken van vervuilende stoffen, en aan de verpakking van de producten, met als doel gezondheidsrisico's te voorkomen en verminderen. Tot slot faciliteert het ministerie van VWS samen met het Trimbos de uitwisseling van goede ervaringen tussen de experimentgemeenten ten aanzien van preventie.

(6) Welke ontwikkelingen ziet u als het gaat om de aantrekkelijkheid van het gereguleerde aanbod ten opzichte van de illegale markt?
Respondenten die cannabis buiten de coffeeshop kopen, noemen als belangrijkste redenen de lagere prijs en een gunstige prijs-kwaliteitverhouding. Ook wordt genoemd dat buiten de coffeeshop vaak grotere hoeveelheden per aankoop kunnen worden aangeschaft.

De eerste vervolgmeting concludeert dat er tussen de nulmeting en eerste vervolgmeting verschuivingen zichtbaar zijn. Deze verschillen zijn echter niet statistisch significant en dienen daardoor voorzichtig geïnterpreteerd te worden.

(7) Welke mogelijkheden ziet u om de gereguleerde keten de komende periode verder te versterken, zodat deze voor consumenten een aantrekkelijk en betrouwbaar alternatief vormt?
Zoals al eerder gesteld is het aan de telers en coffeeshophouders om het aanbod af te stemmen op de vraag van de consument. Het kabinet blijft de ontwikkelingen rond het experiment volgen, maar speelt hierin geen rol. Uit de eerste vervolgmeting blijkt wel dat sinds de start van de experimenteerfase de productie van telers steeds meer op gang is gekomen, waardoor de zorgen over beperking in het aanbod zijn verminderd.

(8) Welke rol speelt handhaving bij het tegengaan van illegale verkoop en hoe ontwikkelt deze zich sinds de start van de experimenteerfase?
Sinds de start van de experimenteerfase zien gemeenten, samen met de politie, nadrukkelijk toe op mogelijke verschuivingen naar het illegale circuit. Gemeenten monitoren onder meer het straatbeeld en signalen van straathandel, hennepkwekerijen en handel in verdovende middelen om te bezien of er sprake is van een toename van illegale handel of openbare-ordeverstoringen. In de deelnemende gemeenten zijn er tot dusver geen stijgingen hiervan geconstateerd.
Daarnaast blijft de gemeente in de coffeeshops toezien op de naleving van de regelgeving, zoals geen verkoop van harddrugs, geen verkoop aan minderjarigen en geen overschrijding van de

[27] wetten.nl - Regeling - Regeling experiment gesloten coffeeshopketen - BWBR0043749

maximale handelsvoorraad. Hierbij wordt samengewerkt met de politie, de burgemeester en de landelijke toezichthouders die betrokken zijn bij het experiment. Gemeenten geven aan geen signalen te hebben van illegale verkoop in de coffeeshops.

(9) Hoe wilt u zorgen voor eenduidige regels en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende betrokken instanties?

Voor een goede uitvoering van het experiment is het belangrijk dat regels en verantwoordelijkheden tussen de verschillende betrokken instanties helder zijn. Het handhavingsarrangement dat door de Inspectie Justitie en Veiligheid is opgesteld in samenwerking met de deelnemende gemeenten, politie en Openbaar Ministerie, geeft inzicht in de verantwoordelijkheden in het toezicht en de handhaving. Dit document biedt de deelnemers aan het experiment dus duidelijkheid over de verdeling van verantwoordelijkheden en taken in het toezicht en de handhaving binnen dit experiment. Tegelijkertijd kunnen in de praktijk complexe situaties zich voordoen waarin onduidelijkheid heerst over de verantwoordelijkheden van de verschillende instanties. Dergelijke situaties worden gezamenlijk besproken waarna de rol- en taakverdeling kan worden aangescherpt. Ook worden dit soort cases meegenomen als geleerde lessen voor het toekomstig cannabisbeleid. Bovendien wordt momenteel de Regeling Experiment gesloten coffeeshopketen aangepast, waardoor verbeteringen en verduidelijkingen in de regelgeving over onder meer de verpakking en productinformatie worden doorgevoerd.

(10) Welke duidelijkheid kunt u telers en coffeeshophouders op korte termijn bieden over de verdere ontwikkeling en toekomst van de gesloten keten?

De experimenteerfase is op 7 april 2025 gestart en duurt 4 jaar, de einddatum van deze fase van experiment ligt dus op 7 april 2029. Na die datum begint de afbouwfase om terug te keren naar de situatie van voor het experiment. Dit is duidelijk gecommuniceerd naar zowel de telers als coffeeshophouders.

Het kabinet zal in het najaar van 2028 een besluit nemen over de toekomst van het cannabisbeleid en op basis daarvan eventuele vervolgstappen bepalen. Tenzij eind 2028 anders wordt besloten, eindigt de experimenteerfase op 7 april 2029.

(11) Hoe duidt u deze ontwikkeling?

Het klopt dat uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat er in de interventiegemeenten ten opzichte van de vergelijkingsgemeenten iets vaker verwachte overlast werd gerapporteerd, zoals rondhangende personen, verkeer en geluid. Een belangrijke nuance hierin is echter dat deze resultaten werden opgehaald via een enquêteonderzoek bij omwonenden en/of omwerkenden. Binnen dit enquêteonderzoek werd er een onderscheid gemaakt tussen verwachte overlast en daadwerkelijk ervaren overlast. Als wordt gekeken naar de daadwerkelijk ervaren overlast, dan is dit percentage nagenoeg gelijk over zowel de interventie- als vergelijkingsgemeenten.

(12) Op welke wijze worden leefbaarheid, veiligheid en eventuele overlast in de komende vervolgmetingen verder gevolgd?

Leefbaarheid, veiligheid en eventuele overlast worden in de vervolgmetingen op dezelfde wijze gevolgd als in de eerste meting. Daarbij worden periodiek enquêtes afgenomen onder omwonenden en/of omwerkenden van coffeeshops en worden politieregistraties van verschillende codes geanalyseerd. Daarnaast komen deze thema’s aan bod in interviews met betrokkenen.

(13) Welke criteria en uitkomsten hanteert u bij het uiteindelijke oordeel over het experiment? Welke uitkomsten van de komende vervolgmetingen zullen daarbij voor u van bijzonder belang zijn?

Het experiment is in eerste instantie bedoeld om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is, en wat daar de effecten van zijn op de criminaliteit,

openbare orde en volksgezondheid. Er zijn geen doelstellingen voor het experiment opgenomen, omdat het om exploratief onderzoek gaat dat is bedoeld om nieuwe inzichten te creëren voor het Nederlandse cannabisbeleid.

Het experiment is nadrukkelijk bedoeld om nieuwe inzichten te creëren voor (de vormgeving van) het Nederlandse cannabisbeleid.

(14) Welke lessen uit deze eerste vervolgmeting ziet u nu al als waardevol voor de verdere ontwikkeling van de gesloten keten?
Deze eerste vervolgmeting geeft slechts een eerste indicatie van de mogelijke gevolgen van het experiment; de vervolgmetingen zijn nodig om eventuele conclusies te kunnen trekken. Het is te vroeg om nu vooruit te lopen op (het benutten van) geleerde lessen.

(15) Op welke wijze worden deze lessen benut bij de komende vervolgmetingen en bij de uiteindelijke keuze over de toekomst van het Nederlandse cannabisbeleid?
Deze eerste vervolgmeting geeft slechts een eerste indicatie van de mogelijke gevolgen van het experiment; de vervolgmetingen zijn nodig om eventuele conclusies te kunnen trekken. Het is te vroeg om nu vooruit te lopen op (het benutten van) geleerde lessen.

Na afloop van het experiment zal het kabinet in opvolging van het experiment een oordeel vormen over de toekomst van het cannabisbeleid. De rapportages van het onderzoeksconsortium bestaande uit onderzoek van Breuer&Intraval, RAND Europe en het Trimbos-instituut (hierna: onderzoeksconsortium) en het eindverslag van de onafhankelijke Begeleidings- en evaluatiecommissie (hierna: begeleidingscommissie) zullen hier een belangrijke bron voor vormen.

(16) De fractieleden van de PVV vragen of u één sluitende planning kunt geven. Kunt u daarbij aangeven welke metingen (T2, T3, T4) in het eindverslag van juli 2028 zijn verwerkt, of het kabinetsstandpunt wordt genomen zonder de resultaten van T3 en T4, en wanneer de toezegging aan de Eerste Kamer naar uw oordeel volledig is voldaan?[28]

In de zomer van 2028 zal de begeleidingscommissie die het onderzoek gedurende het experiment begeleidt, een eindverslag aanbieden aan zowel de ministers van Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit eindverslag zal worden geschreven op basis van tussenrapportages 1, 2, 3 en het evaluatierapport van de onderzoekers. Het kabinetsstandpunt zal dus zonder de resultaten van T4 worden genomen. De reden hiervoor is dat het planningstechnisch niet mogelijk was om pas na de vierde vervolgmeting de evaluatie te doen, aangezien dat te kort op de einddatum van de experimenteerfase zit. Daarom is besloten om de evaluatie te doen op basis van de eerste drie vervolgmetingen. Dit is volgens de planning die eerder met uw Kamer is gedeeld.[29] De vierde vervolgmeting is bedoeld om ook het laatste jaar van de experimenteerfase mee te nemen voor wetenschappelijke volledigheid. Daarnaast kan deze meting nog van belang zijn voor eventuele aanpassingen in het cannabisbeleid. Het kabinet deelt alle rapportages van de onderzoekers en het eindverslag met u. Dit komt dus nog neer op: tussenrapportage 2, 3, het evaluatierapport van de onderzoekers, het eindverslag van de begeleidingscommissie en tussenrapportage 4.

(17) Zijn er vooraf criteria of drempelwaarden vastgelegd per doel (volksgezondheid, criminaliteit, openbare orde, veiligheid) waaraan het experiment wordt afgemeten? Zo ja, welke en waar zijn die vastgelegd? Zo nee, hoe wordt voorkomen dat de criteria achteraf worden gekozen?

[28] Toezegging T02490.
[29] *Kamerstukken I,* 2018/19, 34 997, nr. G.

Het experiment is in eerste instantie bedoeld om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is, en wat daar de effecten van zijn op criminaliteit, openbare orde en volksgezondheid. Er zijn geen doelstellingen voor het experiment opgenomen, omdat het om exploratief onderzoek gaat dat is bedoeld om nieuwe inzichten te creëren voor het Nederlandse cannabisbeleid. Op basis van de evaluatie zullen de vervolgstappen worden bepaald.

(18) Hoe groot is de statistische zeggingskracht van een vergelijking tussen tien interventiegemeenten en tien vergelijkingsgemeenten die niet willekeurig zijn ingedeeld, en welke effecten kunnen daarmee realistisch wel en niet worden aangetoond?

Zoals uitgebreid is toegelicht in de methodische verantwoording van de voormeting,[30] is het in het Experiment Gesloten Coffeeshopketen niet mogelijk een volledig experimenteel ontwerp toe te passen, omdat de interventiegemeenten door de overheid zijn geselecteerd en niet willekeurig toegewezen (gerandomiseerd). Het ontbreken van randomisatie betekent dat er altijd een bepaalde mate van onzekerheid zal blijven ten aanzien van het toewijzen van causaliteit tussen interventie en effecten. Het onderzoeksontwerp is daarom quasi-experimenteel. Niettemin worden quasi-experimentele designs (QEDs) veel toegepast in evaluatieonderzoek en worden ze beschouwd als geschikte alternatieven wanneer randomisatie niet mogelijk is.[31]

De statistische zeggingskracht (ofwel ‘power’) van de analyse wordt niet alleen bepaald door het aantal interventie- en vergelijkingsgemeenten. Ook de omvang van de steekproeven, het aantal meetmomenten en de analysemethoden zijn van belang. Voor de enquêteonderzoeken zijn vooraf poweranalyses uitgevoerd om vast te stellen welke aantallen respondenten nodig zijn om relevante veranderingen te kunnen detecteren. Deze vereiste steekproefgrootte is in de tot nu toe uitgevoerde monitor-metingen behaald.

Zoals toegelicht in de rapportage over de vervolgmeting wordt voor de berekening van de effectgrootte een difference-in-differences analyse toegepast. In de rapportage wordt omschreven dat – als er in werkelijkheid geen verschil is in de ontwikkeling tussen de twee groepen – de kans kleiner dan 5% is dat de onderzoekers door toeval een verschil van deze omvang of groter in de data aantreffen. Desalniettemin is het belangrijk om te benadrukken dat ook statistisch significante verschillen voorzichtig worden geïnterpreteerd. De analyse geeft aanwijzingen voor een afwijkende ontwikkeling in interventiegemeenten ten opzichte van vergelijkingsgemeenten, maar kan niet bewijzen dat het experiment de oorzaak is.

(19) Hoe wordt omgegaan met effecten van de voorbereidings- en overgangsfase (sinds december 2023 in Breda en Tilburg) die de nulmeting kunnen hebben beïnvloed?

De effecten van de voorbereidings- en overgangsfase worden niet apart in kaart gebracht. Het doel van de overgangsfase was om de gesloten keten te laten opstarten en de sector de tijd te geven aan de nieuwe situatie te laten wennen. Hiermee is bij het onderzoeksontwerp vooraf rekening gehouden en is ervan uitgegaan dat met de start van de interventiefase (op 7 april 2025) het experiment officieel begon. Het veldwerk voor de vervolgmeting is drie maanden na de start van de interventiefase begonnen, zodat er voldoende blootstelling heeft kunnen plaatsvinden. De nulmeting heeft daarentegen plaatsgevonden vóórdat de aanloopfase in Tilburg en Breda van start ging, zodat de situatie vóór de start kan worden vergeleken met de situatie na start van het experiment.

Het kan zijn dat zich ontwikkelingen hebben voorgedaan, die (nog) niet in de overige interventiegemeenten hebben plaatsgevonden. Deze effecten worden echter niet in kaart gebracht omdat de analyse van de verschillen tussen interventie- en vergelijkingsgemeenten op

[30] *Kamerstukken II,* 2022/23, 24 077, nr. 529.
[31] Grant & Wall, 2008; Handley et al., 2018; Duflo & Kremer, 2005 – bronnen, zie: Mennes et al. 2023

groepsniveau gebeurt en niet op het niveau van individuele gemeenten. Het onderzoeksdesign – bijvoorbeeld de gehanteerde steekproefgrootte gebaseerd op de poweranalyse (zie vorige vraag) en de selectie van de vergelijkingsgemeenten – laat een dergelijk analyse op gemeenteniveau niet toe. Vanwege de relatief korte blootstelling in de overige acht gemeenten is het daarom raadzaam om de resultaten van de eerste vervolgmeting met de nodige terughoudendheid te interpreteren. Wel is er in de procesevaluatie gerapporteerd over de ervaringen tijdens de aanloopfase.[32]

(20) Welk deel van de cannabisconsumptie in de interventiegemeenten wordt naar schatting via de gereguleerde keten afgezet, en hoe is dat berekend?

Het aandeel van de gereguleerde cannabis in de totale cannabisconsumptie in interventiegemeenten wordt niet binnen dit onderzoek in kaart gebracht. Hiervoor is het noodzakelijk een inschatting te doen van de omvang van de illegale markt in deze gemeenten. Hiervoor zijn geen betrouwbare cijfers beschikbaar, noch bleken de methoden om dit op een betrouwbare wijze te doen haalbaar binnen de context van dit onderzoek.

(21) In hoeverre is de online (crowdsourcing-)enquête over illegale aankopen representatief, en hoe wordt selectie van respondenten gecorrigeerd?

De online-enquête over illegale cannabisaankopen is niet noodzakelijk representatief voor alle cannabisgebruikers, noch voor alle kopers op de illegale markt. Zoals toegelicht in de verschillende rapportages, betreft het nadrukkelijk een convenience sample (een steekproef op basis van zelfselectie): respondenten konden via onlineadvertenties op sociale media vrijwillig en anoniem deelnemen en informatie invullen over een recente aankoop buiten de coffeeshop.
De enquête is daarom niet geschikt om uitspraken te doen over bijvoorbeeld de omvang van de illegale markt of het aandeel cannabisgebruikers dat illegaal koopt. De resultaten kunnen wel een indicatie geven van de kenmerken van de door respondenten gemelde transacties, in veranderingen daarin over de tijd en verschillen die gedurende het experiment optreden tussen de interventiegemeenten en de vergelijkingsgemeenten.

Om de gevolgen van selectiviteit zo veel mogelijk te beperken en de resultaten zorgvuldig te interpreteren, zijn verschillende maatregelen genomen:

1. **Vergelijkende onderzoeksopzet:** de wervingsstrategie in interventiegemeenten is identiek aan die in vergelijkingsgemeenten.
2. **Consistente kernvragen en doorlopende dataverzameling:** voor de nulmeting en de eerste vervolgmeting is dezelfde kernvragenlijst gebruikt. De enquête stond gedurende de onderzoeksperiode doorlopend open. Hierdoor is een groot aantal responses ontvangen.
3. **Analyse van veranderingen, niet van marktvolume:** de analyses zijn gericht op verschillen in ontwikkeling tussen beide groepen gemeenten, bijvoorbeeld in aankoopmotieven, aankoopkanalen, prijzen en aankoophoeveelheden.
4. **Triangulatie:** de bevindingen uit de online-enquête worden steeds bezien naast andere bronnen, waaronder enquêtes onder coffeeshopbezoekers, interviews met coffeeshophouders, gemeenten en toezichthouders. De bevindingen uit de online-enquête komen overeen met de inschattingen uit deze overige bronnen.
5. **Voorzichtige conclusies:** in het rapport wordt expliciet aangegeven dat de online-enquête geen basis biedt om de omvang van de illegale markt vast te stellen en dat uitkomsten over mogelijke experimenteffecten voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. Voor slechts een beperkt aantal variabelen zijn veranderingen tussen de twee groepen gemeten die statistisch significant zijn.

(22) Wat is het gemeten prijsverschil tussen gereguleerde en illegale wiet en hasj, en wat is de verklaring voor de gestegen hasjprijs en de grotere hoeveelheid hasj per illegale transactie in de interventiegemeenten?

De ontwikkelingen in de gemeten gereguleerde en illegale cannabisprijzen moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd. De prijs in coffeeshops (in interventie- en vergelijkingsgemeenten) is

[32] *Kamerstukken II*, 2025/26, 24 077, nr. 550.

gebaseerd op een analyse van menukaarten in coffeeshops: elk product telt daarbij even zwaar mee, ongeacht hoe vaak het wordt verkocht. Tussen de nulmeting (T0) en de eerste vervolgmeting (T1) is het aanbod van hasjproducten toegenomen. Binnen het nieuwe gereguleerde aanbod zijn zowel het aantal uitzonderlijk dure producten (>30 euro per gram) als het aantal relatief dure producten (>15 euro per gram) toegenomen. In de interventiegemeenten bedroeg de gemiddelde menuprijs bij de eerste vervolgmeting €10,08 per gram voor wiet en €21,12 per gram voor hasj (zie Figuur 4.4). Maar deze prijsstijging hangt dus mede samen met een veranderd assortiment.
De cannabisprijs op de illegale markt is gebaseerd op zelfgerapporteerde, daadwerkelijk gerealiseerde transacties; producten die vaker worden gekocht, wegen daar dus zwaarder mee. Ook verschillen de transactie naar onder meer soort, sterkte, kwaliteit en gekochte hoeveelheid. De gemiddelde gerapporteerde illegale prijs bedroeg €5,81 voor wiet en €5,36 voor hasj.

Rekenkundig is het verschil dus circa €4,27 per gram voor wiet en €15,76 per gram voor hasj. Bij illegale aankopen onder 5 gram waren de prijzen hoger: €7,25 per gram voor wiet en €6,78 per gram voor hasj. Grotere illegale aankopen gaan doorgaans gepaard met een lagere prijs per gram.

(23) Welke rol speelt de door coffeeshophouders en u genoemde lagere kwaliteit van gereguleerde hasj, en welke maatregelen zijn daarop genomen?

Deze lagere ‘ervaren’ kwaliteit en beschikbaarheid van hasj in interventiegemeenten in de eerste maanden van het experiment blijken uit de interviews met betrokken stakeholders, zoals coffeeshophouders. Zoals hierboven genoemd, is dat een mogelijke verklaring voor de gemeten toename van de hoeveelheid illegaal gekochte hasj per transactie in deze gemeenten. Maar dit moet met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Hoewel de aanvankelijke ontevredenheid over de kwaliteit van gereguleerde hasj-producten blijkt uit interviews met coffeeshophouders, duiden de resultaten van de enquête met coffeeshopbezoekers niet op een lagere tevredenheid over deze producten. Dat betekent niet noodzakelijk dat er geen probleem met de kwaliteit of beschikbaarheid was. Het is mogelijk dat (een deel van) bezoekers, die niet tevreden waren, elders buiten de coffeeshops in de interventiegemeenten hasj gaan kopen en dus niet in de enquêtesteekproef van de vervolgmeting zitten.
Er is besloten om de overgangsfase voor hasjproducten daarom te verlengen tot 1 september 2025 om telers en coffeeshops meer tijd te geven om voldoende aanbod, variatie en kwaliteit van gereguleerde hasj op te bouwen. Aangezien de vervolgmeting heeft plaatsgevonden in de maanden direct na het beëindigen van deze verlengde overgangsfase, is de blootstelling aan de interventie voor hasj zeer kort. Het is mogelijk dat consumenten enige tijd nodig hebben om aan de producten te wennen.

(24) Wat laten de politiegegevens zien over drugsgerelateerde incidenten, ondermijning en illegale teelt in interventie- en vergelijkingsgemeenten, en welke beperkingen hebben die gegevens?

In het onderzoek zijn politiegegevens gebruikt over geregistreerde drugsgerelateerde incidenten en incidenten rondom handel in softdrugs (Lijst II). Op basis van de eerste vervolgmeting zijn geen eenduidige verschillen zichtbaar in deze registraties tussen interventie- en vergelijkingsgemeenten. Omdat het experiment nog relatief kort loopt, blijven de onderzoekers deze indicatoren in de komende metingen volgen. Wel dient te worden opgemerkt dat politiegegevens gevoelig zijn voor zogenoemde ‘registratie-effecten’, hetgeen betekent dat deze niet alleen kunnen wijzen op een werkelijke verandering in criminaliteit of overlast, maar ook kunnen ontstaan doordat de politie anders registreert, controleert of prioriteiten stelt. Of dat er een verandering optreedt in de mate waarin men bereid is om overlast te melden.

Politiegegevens zijn niet goed geschikt om de geslotenheid van de keten te analyseren. Wel wordt momenteel door de onderzoekers verkend of gegevens van Justid uit het track & trace-systeem kunnen worden benut om hier meer inzicht in te krijgen.

(25) Hoeveel inspecties heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid sinds 7 april 2025 bij aangewezen telers uitgevoerd, hoeveel overtredingen zijn vastgesteld en welke handhavingsmaatregelen zijn genomen?

Sinds 7 april 2025 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid 46 inspecties uitgevoerd. Er zijn 52 overtredingen vastgesteld sinds die datum en er zijn 35 interventies gedaan, waarvan 6 lasten onder dwangsom. Andere interventies zijn waarschuwingen, verbeur en voorlopige lasten onder dwangsom.

(26) Zijn er signalen van criminele infiltratie, weglekken van gereguleerde productie naar het illegale circuit, of van niet-gereguleerd aanbod in coffeeshops in de interventiegemeenten? Hoe wordt dat via het track-and-tracesysteem en door burgemeesters gecontroleerd, en met welke uitkomst?

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt zowel bij de telers als in de coffeeshops toezicht op de geslotenheid van de keten. De burgemeesters houden toezicht op de eisen die aan de in hun gemeente gevestigde coffeeshophouders zijn gesteld. Zij hebben tevens de bevoegdheid om te handhaven in de coffeeshop. De Inspectie en gemeenten hebben afspraken gemaakt over de samenwerking.
De Inspectie Justitie en Veiligheid geeft aan geen aanwijzingen te hebben voor het weglekken van gereguleerde productie naar het illegale circuit. Ook hebben de toezichthouders van de Inspectie Justitie en Veiligheid en van de gemeenten geen niet-gereguleerde producten bij de coffeeshops aangetroffen.

Er zijn geen signalen van criminele infiltratie. Er hebben echter gedurende het experiment bij twee telers drie inbraken plaatsgevonden. Ook bij één van de coffeeshops in de deelnemende gemeenten is ingebroken. Daarnaast hebben sommige telers meldingen bij de Inspectie gedaan van (poging tot) diefstal door medewerkers. Naast verplichte beveiligingsmaatregelen zoals het vierogen-principe, cameratoezicht en geautoriseerde toegang, nemen de telers extra maatregelen om diefstallen tegen te gaan, zoals gebruik van niet-verplichte camera’s of toepassing van specifieke kledingvoorschriften.

De toezichthouders van de Inspectie Justitie en Veiligheid en van de gemeenten raadplegen het track & trace-systeem om te bezien of er verdachte situaties zijn. Zo controleert de Inspectie Justitie en Veiligheid steekproefsgewijs op locatie bij de telers of de aanwezige hennep geregistreerd is in het track & trace-systeem en of de registraties van onder meer planten en producten overeenkomen met de feitelijke situatie, als onderdeel van de structurele fysieke controles. Bij de coffeeshops wordt door de toezichthouders van de Inspectie en van de gemeenten steekproefsgewijs gecontroleerd of de voorraad van cannabisproducten die in het track & trace-systeem staat overeenkomt met wat er in de coffeeshop aanwezig is. Als er onregelmatigheden worden geconstateerd wordt nader onderzoek gedaan naar mogelijke uitlek van gereguleerde producten, bijvoorbeeld door het controleren van de bedrijfsadministratie of het bekijken van cameraopnames.

Tot nu toe zijn er geen aanwijzingen van uitlek geconstateerd. Er zijn geen aanwijzingen dat sprake is van grote of structurele voorraadverschillen of omvangrijke afwijkingen binnen de gereguleerde keten. De geconstateerde overtredingen betreffen registratiefouten. De Inspectie Justitie en Veiligheid geeft een waarschuwing aan telers bij lichte overtredingen. Bij zwaardere overtredingen of recidive handhaaft de Inspectie middels het opleggen van een last onder dwangsom. De bevoegdheid om bij het overtreden van de regels door coffeeshophouders over te gaan tot handhaving, is exclusief bij de burgemeester belegd. Indien de Inspectie Justitie en Veiligheid bij een

coffeeshop een overtreding constateert in het kader van de geslotenheid van de keten, wordt dit met de burgemeester gedeeld, waarna deze kan besluiten over te gaan tot handhaving.

(27) Het track-and-tracesysteem werd als ingewikkeld en tijdrovend ervaren. Is het systeem nu sluitend genoeg om handhaving op te baseren?

Aanvankelijk werd het track & trace-systeem als ingewikkeld en tijdrovend ervaren door coffeeshophouders en telers. Inmiddels wordt door telers en coffeeshophouders aangegeven dat het gebruik van het systeem beter gaat. De meeste coffeeshops en sommige telers hebben het track & trace-systeem aan interne bedrijfssystemen gekoppeld. Hierdoor wordt dubbele registratie vermeden. Daarnaast is het systeem gebruiksvriendelijker geworden vanwege aanpassingen die door Justid zijn gedaan aan het systeem. De Inspectie Justitie en Veiligheid merkt dat het aantal en de ernst van foutieve registraties in het systeem afneemt.

De Inspectie geeft aan dat het systeem in de regel sluitend werkt en dat handhaving op basis hiervan mogelijk is. De oorsprong van batches en producten kan worden vastgesteld. Dit betekent echter niet dat alleen door middel van het track & trace-systeem kan worden vastgesteld of er in- of uitlek in de keten plaatsvindt. Daarvoor zijn eveneens structureel fysieke controles op locatie noodzakelijk. Het systeem levert dus waardevolle informatie voor toezicht en handhaving, maar blijft afhankelijk van fysieke controles, administratieve verificaties en toezicht door de bevoegde instanties om een volledig beeld van de keten te verkrijgen.

(28) Op welk moment vervalt de Wet experiment gesloten coffeeshopketen precies (is dat vier jaar en zes maanden na het in artikel 4, eerste lid, bedoelde tijdstip?), en welke verlenging is bij algemene maatregel van bestuur mogelijk?

In artikel 4, eerste lid, van de Wet EGC is geregeld dat na de experimenteerfase van vier jaar de afbouwfase volgt die binnen zes maanden moet zijn afgerond Dat wil zeggen dat in dat tijdsbestek de situatie wordt hersteld zoals deze vóór aanvang van het experiment was, dan wel in ieder geval naar een situatie waarin wordt voldaan aan de gedoogcriteria van het huidige beleid. De afbouwfase is bedoeld om te voorkomen dat telers en coffeeshophouders na afloop van de experimenteerfase meteen in strijd met de wet handelen. Hiermee wordt geenszins vooruitgelopen op de uitkomst van de evaluatie en verdere besluitvorming op grond van deze evaluatie. Indien het kabinet besluit het experiment om te zetten in algemeen geldende wetgeving, kan de experimenteerfase tijdelijk (met ten hoogste een jaar en zes maanden) worden verlengd. De experimenteerwet zal dan gedurende die verlenging blijven gelden.

(29) Wat gebeurt er in de afbouwfase met de aangewezen telers, hun voorraden en investeringen, en met de coffeeshops in de interventiegemeenten? Betekent terugkeer naar het gedoogbeleid dat die coffeeshops weer op illegale aanvoer zijn aangewezen?

De aangewezen telers moeten zich gedurende de fase van afbouw van het experiment aantoonbaar van de hennep of hasjiesj ontdoen door verkoop en levering daarvan aan de coffeeshophouders of door vernietiging van de hennep of hasjiesj, alsmede van het afval daarvan op de locatie of locaties waarop de productie van de hennep of hasjiesj plaatsvindt. Zij zijn in deze fase dan ook niet meer verplicht de aanwijzing als teler in gebruik te nemen; zij hoeven dus ook niet meer te zorgen voor nieuwe aanwas. Voor de coffeeshophouders geldt dat zij in de afbouwfase naast de hennep en hasjiesj die zij hebben afgenomen van de aangewezen telers, weer gedoogde hennep en hasjiesj aanwezig mogen hebben en verkopen. Wat betreft de hennep en hasjiesj die wordt afgenomen van de aangewezen telers moeten coffeeshophouders voldoen aan de regelgeving van het experiment. Voor zover het in deze fase nodig is om de voorraad bij de coffeeshophouders aan te vullen met illegaal geteelde hennep, zijn de Opiumwet en de gedoogregels van toepassing. Coffeeshophouders dienen de voorraad die zij van de aangewezen telers hebben afgenomen in de afbouwfase zo spoedig mogelijk te verkopen. Indien zij dat niet doen, moeten zij die aan het einde van de

afbouwfase namelijk vernietigen. Coffeeshophouders zullen in deze fase dan ook geleidelijk aan weer voorraad gaan opbouwen die buiten het experiment om wordt verkregen.

(30) Als het kabinet in 2028 of 2029 kiest voor 'nadere opvolging': welk wetgevingstraject is dan nodig, hoeveel tijd kost dat (inclusief advies Raad van State en behandeling in beide Kamers), en hoe wordt voorkomen dat de wet vervalt voordat een eventuele opvolgingswet is behandeld?

In het coalitieakkoord is afgesproken dat het kabinet op basis van de evaluatie de vervolgstappen zal bepalen. Dit besluit zal in het najaar van 2028 worden genomen. Het kabinet vindt het belangrijk om deze keuze eerst te maken op basis van de inhoud, voordat er wordt gekeken naar eventuele wetgevingstrajecten. Zoals eerder is gesteld kan de experimenteerfase tijdelijk (met ten hoogste een jaar en zes maanden) worden verlengd, mits er wordt besloten om het experiment om te zetten in algemeen geldende wetgeving. Mocht dit niet afdoende zijn voor een zorgvuldig wetgevingstraject, dan zal het kabinet te zijner tijd bekijken wat wel nodig is om de zorgvuldigheid te bewaken.

(31) Tonen deze resultaten de gewenste effecten die met dit experiment worden beoogd?

Het experiment is in eerste instantie bedoeld om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is, en wat daar de effecten van zijn op criminaliteit, openbare orde en volksgezondheid. Er zijn geen doelstellingen of gewenste effecten voor het experiment opgenomen, omdat het om exploratief onderzoek gaat dat is bedoeld om nieuwe inzichten te creëren voor het Nederlandse cannabisbeleid. Daarnaast komt uit deze tussenrapportage naar voren dat deze eerste meting slechts een indicatie geeft vanwege de beperkte blootstelling tussen de start van de experimenteerfase (7 april 2025) en ten tijde van meten (najaar 2025). De volgende metingen zijn dan ook essentieel om conclusies te trekken uit de gedane observaties.

Het is dan ook onwenselijk om op dit moment uitspraken te doen over specifieke resultaten van deze tussenrapportage in relatie tot het gehele experiment.

(32) Hoe beoordeelt u de proportionaliteit van dit experiment in relatie tot de oorspronkelijke beleidsdoelen?

Zoals al eerder gesteld is het experiment in eerst instantie bedoeld om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is, en wat daar de effecten van zijn op criminaliteit, openbare orde en volksgezondheid. Het kabinet vindt het onwenselijk om op dit moment uitspraken te doen over het gehele experiment op basis van pas de eerste vervolgmeting.

(33) Acht u dat doel nog haalbaar op basis van de gegevens uit de tussenrapportage?

Zoals al eerder gesteld is het experiment in eerst instantie bedoeld om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is, en wat daar de effecten van zijn op criminaliteit, openbare orde en volksgezondheid. Het kabinet vindt het onwenselijk om op dit moment uitspraken te doen over het gehele experiment op basis van pas de eerste vervolgmeting.

(34) Welke criteria hanteert u om vast te stellen dat het experiment daadwerkelijk zin heeft?

Zoals al eerder gesteld is het experiment in eerst instantie bedoeld om te onderzoeken of gereguleerde productie, distributie en verkoop van cannabis mogelijk is, en wat daar de effecten van zijn op criminaliteit, openbare orde en volksgezondheid. Het kabinet vindt het onwenselijk om

op dit moment uitspraken te doen over het gehele experiment op basis van pas de eerste vervolgmeting.

(35) Hoe verhouden de toezichtscapaciteit, handhavingscapaciteit en de daarbij horende kosten zich tot het doel van dit experiment? Hoe beargumenteert u dat de meerwaarde groter is dan de kosten?

Om te kunnen onderzoeken of een gesloten coffeeshopketen mogelijk is, is toezicht en handhaving op de keten een essentieel onderdeel van het experiment. Hierdoor kan immers worden geconstateerd of gereguleerde cannabis uitlekt of dat niet-gereguleerde cannabis in de gereguleerde keten terecht komt. Strikte controle is tevens noodzakelijk voor de bescherming van de volksgezondheid, het tegengaan van onder meer overlast en voor de leefbaarheid.

Het kabinet beschouwt de benodigde capaciteit en kosten als tijdelijk, risicogericht en proportioneel ten opzichte van het doel en de leeropbrengst van het experiment. Dit experiment levert immers belangrijke inzichten op die gebruikt kunnen worden voor de besluitvorming over het toekomstig cannabisbeleid, ter bevordering van de volksgezondheid en openbare orde en veiligheid.

(36) Kunt u op basis van deze resultaten reflecteren op de toegevoegde waarde van het experiment en kunt u onderbouwen waarom voortzetting van dit experiment gerechtvaardigd is, nu er geen overtuigende verbetering zichtbaar is op het gebied van criminaliteitsbestrijding, veiligheid, leefbaarheid en de volksgezondheid?

Het kabinet staat nog altijd achter de uitvoering van het experiment. In het coalitieakkoord staat dat het experiment wordt voortgezet, geëvalueerd en dat op basis daarvan de vervolgstappen worden bepaald. Daarbij zijn de volgende rapportages van het onderzoek en evaluatie nodig om iets te zeggen over de resultaten in relatie tot het gehele experiment. De uitkomsten hiervan zullen de discussie over de toekomst van het Nederlandse cannabisbeleid verder brengen. Daarnaast hebben onder andere telers, coffeeshops en vervoerders tijd en geld geïnvesteerd in de voorbereidingen voor het experiment, waarbij zij zijn uitgegaan van een experiment met een looptijd van 4 jaar. Het past bij de beginselen van behoorlijk bestuur en een betrouwbare overheid om hier niet vanaf te wijken. Bovendien is de verwachting dat hoge schadeclaims volgen bij het tussentijds stopzetten van het experiment.

(37) Overweegt u om het experiment, vanwege de zeer magere resultaten, te stoppen?

Nee, zoals al eerder is gezegd staat het kabinet nog altijd achter de uitvoering van het experiment. Volgende rapportages van het onderzoek en de evaluatie zijn dan ook echt nodig de resultaten van het gehele experiment te duiden. Als gezegd beschouwt het kabinet het vroegtijdig stoppen van het experiment als strijdig met de beginselen van behoorlijk bestuur.

(38) Ziet u mogelijkheden om de middelen die worden geïnvesteerd in dit experiment buiten dit experiment effectiever en doelmatiger te besteden in het verbeteren van criminaliteitsbestrijding, veiligheid, leefbaarheid en de volksgezondheid?

Nee, zoals al eerder is gezegd staat het kabinet nog altijd achter de uitvoering van het experiment. Volgende rapportages van het onderzoek en de evaluatie zijn dan nodig de resultaten van het gehele experiment te duiden

De Minister van Justitie en Veiligheid,

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,